

**ПОШУК,
НАКОПИЧЕННЯ ТА
ОБРОБКА НАУКОВОЇ
ІНФОРМАЦІЇ**

Поняття наукової інформації

Наукова інформація - логічна інформація, що одержується в процесі пізнання, адекватно відображає закономірності об'єктивного світу і використовується в суспільно-історичній та технічній практиці

Джерело наукової інформації - документ, що містить наукове повідомлення

Наукові видання

Під **науковим** розуміють видання, що містить результати теоретичних та експериментальних досліджень

Монографія - наукове чи науково-популярне книжкове видання, що містить повне та всебічне дослідження однієї проблеми чи теми, що належить одному чи кільком авторам.

Автореферат дисертації - наукове видання у вигляді брошури, що містить складений автором реферат проведеного ним дослідження, що надається на здобуття наукового ступеня.

Препринт - наукове видання, що містить матеріали попереднього характеру, опубліковані до виходу видання, в якому вони можуть бути розміщені.

Наукові видання

Збірка наукових праць - збірка, що містить дослідницькі матеріали наукових установ, навчальних закладів або товариств.

Тези доповідей наукової конференції - наукова неперіодична збірка, що містить опубліковані до початку конференції матеріали попереднього характеру: інструкції, реферати доповідей або повідомлень.

Матеріали наукової конференції - наукова неперіодична збірка, що містить результати наукової конференції (програми, доповіді, рекомендації, рішення).

Науково-популярне видання - видання, що містить відомості про теоретичні або експериментальні дослідження в галузі науки, культури і техніки, викладені у формі, доступній читачеві-нефахівцеві.

Навчальні видання

Навчальне видання - це видання, що містить систематизовані відомості наукового або прикладного характеру, викладені у формі, зручній для вивчення та викладання, і розраховане на здобувачів освіти різного віку та ступеня навчання.

Підручник - навчальне видання, що містить систематичний виклад навчальної дисципліни, її розділу або частини, що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як підручник.

Навчально-методичний посібник - навчальне видання, що містить матеріали за методикою викладання навчальної дисципліни або за методикою виховання.

Навчальний посібник - це навчальне видання, що доповнює або частково замінює підручник і офіційно затверджене як навчальний посібник.

Довідково-інформаційні видання

Довідковим називають видання, що містить короткі відомості наукового або прикладного характеру, що розташовані в порядку, зручному для їхнього швидкого відшукування; не призначене для суцільного читання.

Інформаційне видання - видання, що містить систематизовані відомості про опубліковані, неопубліковані документи або результат аналізу та узагальнення відомостей, представлених в першоджерелах.

Інформаційні видання випускаються організаціями, які здійснюють науково-інформаційну діяльність.

Інформаційні видання можуть бути бібліографічними, реферативними, оглядовими.

Бібліографічне видання - бібліографічний посібник, випущений у вигляді окремого документа. За багатьма науками публікуються тематичні бібліографічні довідники.

Реферативне видання - це інформаційне видання, що містить упорядковану сукупність бібліографічних записів, що включають реферати.

Універсальна десяткова класифікація (УДК)

В основу цієї міжнародної класифікації покладено десятковий принцип, відповідно до якого вся сукупність знань та напрямів діяльності умовно поділена в таблицях УДК на **десять** відділів.

Кожен із відділів поділяється на **десять** підвідділів, ті у свою чергу на **десять** підрозділів і т. д.

Кожне поняття отримує свій цифровий індекс

Державна наукова установа "Книжкова палата України імені Івана Федорова"

Індекс УДК

Обов'язковий примірник

Форми звітності

Послуги

Передплата

Вісник Книжкової палати

Скорочені таблиці УДК он-лайн

- Консорціум УДК (УДКК, власник міжнародної системи УДК, Нідерланди) розробив скорочені таблиці УДК англійською мовою (UDC Summary). За участі волонтерів, редакторів УДК і ліцензіатів УДК з різних держав, що займаються випуском УДК національними мовами, триває розроблення багатомовної версії скорочених таблиць (Multilingual UDC Summary). Книжкова палата України також взяла участь у розробленні скороченого варіанта УДК українською мовою.
- Скорочені таблиці УДК налічують понад 2000 рубрик. Вони містять основні класи (розділи, підрозділи), загальні та спеціальні визначники. У скорочених таблицях індекси подано з їхнім повним описом, як і у звичайному варіанті УДК (з прикладами комбінування, примітками, методичними вказівками, посиланнями). Скорочені таблиці можна використовувати для організації та пошуку інформації, здійснення наукових досліджень, а також як демонстраційний матеріал для вивчення системи УДК тощо.
- Робота над удосконаленням скорочених таблиць УДК триває: здійснюється їхня актуалізація, редагування рубрик, формується алфавітно-предметний покажчик (АПП), розробляються таблиці відповідності індексів УДК й інших класифікаційних систем.
- Завантаження і використання користувачами скорочених таблиць он-лайн здійснюється **безоплатно** (згідно з *Creative Commons Attribution Share Alike 3.0 License*: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>) у форматах TXT, MARC, XML, XML RDF.
- Скорочені таблиці УДК українською мовою можна знайти на веб-сайті УДКК:
<http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk&pr=Y>

Universal Decimal Classification

summary

НАЗАД ЗНАКИ ВИЗНАЧНИКИ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Розгорнути все | Згорнути все

НАЗАД

[-] ДОПОМІЖНІ ТАБЛИЦІ

[-] ЗНАКИ

.....+ Приєднання. Таблиця 1a

...../ Послідовне поширення. Таблиця 1a

.....: Просте відношення. Таблиця 1b

.....:: Закріплення послідовності. Таблиця 1b

.....[] Групування. Таблиця 1b

.....• Зірочка (астериск), нотація не з УДК. Таблиця 1h

.....A/Z Пряме алфавітне підрозділення A/Я, A/Z. Таблиця 1h

[-] ЗАГАЛЬНІ ВИЗНАЧНИКИ

.....=... Загальні визначники мови. Таблиця 1c

.....(0...) Загальні визначники форми документів. Таблиця 1d

.....(1/9) Загальні визначники місця. Таблиця 1e

.....(=...) Загальні визначники рас, етнічних груп та народів. Таблиця 1f

....."..." Загальні визначники часу. Таблиця 1g

.....-0... Загальні визначники основних характеристик. Таблиця 1k

[-] ОСНОВНА ТАБЛИЦЯ

.....0 ЗАГАЛЬНИЙ КЛАС. НАУКА ТА ЗНАННЯ. ОРГАНІЗАЦІЯ. КОМП'ЮТЕРНА НАУКА

.....1 ФІЛОСОФІЯ. ПСИХОЛОГІЯ

.....2 РЕЛІГІЯ. ТЕОЛОГІЯ (БОГОСЛОВ'Я)

.....3 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

.....5 МАТЕМАТИКА. ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

.....6 ПРИКЛАДНІ НАУКИ. МЕДИЦИНА. ТЕХНІКА

.....7 МИСТЕЦТВО. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО. ІГРИ. СПОРТ

.....8 МОВА. МОВОЗНАВСТВО. ЛІНГВІСТИКА. ЛІТЕРАТУРА

.....9 ГЕОГРАФІЯ. БІОГРАФІЇ. ІСТОРІЯ

Universal Decimal Classification

summary

НАЗАД ЗНАКИ ВИЗНАЧНИКИ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Розгорнути все | Згорнути все

3 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

.....303 Методи суспільних наук

.....304 Соціальні питання. Соціальна практика. Культурне життя. спосіб життя

.....305 Гендерні дослідження (соціально-біологічні дослідження з питань статі)

.....308 Соціографія. Описове вивчення суспільства (кількісне та якісне)

.....+311 Статистика як наука. Теорія статистики

.....+314/316 Суспільство

.....+32 Політика

.....+33 Економіка. Економічні науки

.....+34 Право. Юриспруденція

.....+35 Державне адміністративне управління. Уряд. Військова справа

.....+36 Забезпечення духовних та матеріальних життєвих потреб

.....+37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля

.....+39 Культурна антропологія. Етнографія. Звичаї. Традиції. Спосіб життя. Фольклор

Статистика як наука. Теорія статистики

Розгорнути все | Згорнути все

- 0 ЗАГАЛЬНИЙ КЛАС. НАУКА ТА ЗНАННЯ. ОРГАНІЗАЦІЯ. КОМП'ЮТЕРНА НАУКА. ІНФОРМАЦІЯ
- + 00 Загальні питання науки та культури
- + 01 Бібліографія і бібліографічні покажчики. каталоги
- + 02 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство
- 030 Універсальні довідкові видання (як тема)
- 050 Серіальні видання. Періодика
- + 06 Організації загального типу
- 070 Газети. Преса. Журналістика
- + 08 Видання змішаного змісту. Збірники
- + 09 Рукописи. Раритети і рідкісні книги

- 004.33 Пристрої пам'яті. Пристрої зберігання даних
Методична вказівка: Характеристики пам'яті позначати за допомогою 004.07, а середовище для зберігання даних (носії інформації) — за допомогою 004.01/.08
- 004.35 Периферія. Пристрої вводу/виводу
- 004.38 Комп'ютери. Види комп'ютерів
- 004.4 Програмне забезпечення
- 004.4`2/`6 Спеціальні визначники для позначення програмного забезпечення
- 004.4`2 Засоби розробки програмного забезпечення
- 004.4`4 Трансляція мови програмування
- 004.4`6 Умови виконання програм
В тому числі: Розподіл пам'яті під час виконання програм. Обчислення адресного простору. Керування виконанням програм
- 004.41 Техніка програмування. Програмотехніка
Примітка: Тут класифікувати проектування комп'ютерних систем
- 004.42 Програмування комп'ютерів. Комп'ютерні програми

519.7(076)

НАЗАД ЗНАКИ ВИЗНАЧНИКИ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 АНОТАЦІЯ ІНСТРУКЦІЯ АПП ЕКСПОРТ ВІДПОВІДНІСТЬ П

Розгорнути все Згорнути все

5 МАТЕМАТИКА. ПРИРОДНІЧІ НАУКИ

- 502/504 Наука про навколишнє середовище. енвайронментологія. Збережен
- 502 Природа. Навколишнє середовище та його захист
  - 502.3/.7 Складові навколишнього середовища
- 504 Загроза навколишньому середовищу
- 51 Математика
  - 510 Фундаментальні та загальні питання математики
    - 510.2 Загальні проблеми математичної логіки. Основи математики
    - 510.3 Теорія множин
    - 510.6 Математична логіка
  - 511 Теорія чисел
  - 512 Алгебра
  - 514 Геометрія
    - 514.7 Диференціальна геометрія. Алгебраїчні та аналітичні методи
  - 515.1 Топологія
  - 517 Аналіз
    - 517.9 Диференціальні рівняння. Інтегральні рівняння. Інші функції
  - 519.1 Комбінаторний аналіз. Теорія графів
  - 519.2 Ймовірність. Математична статистика
  - 519.6 Обчислювальна математика. Числовий аналіз
  - 519.7 Математична кібернетика
  - 519.8 Математичні теорії та методи дослідження операцій
    - 519.83 Теорія ігор
    - 519.85 Математичне програмування
  - 52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія
    - 520 Інструменти, прилади та методи астрономічних досліджень
    - 521 Теоретична астрономія. Небесна механіка
      - 521.9 Астрометрія. Сферична астрономія

519.7 > 007 > 004 PRE

00 Загальні питання науки та культури

004 Комп'ютерна наука і технологія. Застосування комп'ютера. Оброблення даних

Примітка: Тут класифікувати також інформаційні технології (комп'ютерні та телекомунікаційні)

004.01/.08 Спеціальні визначники для позначення застосування комп'ютера

004.01 Документація

004.02 Методи вирішення проблем

004.03 Типи і характеристики систем

004.04 Орієнтація процесу оброблення даних

004.05 Якість систем і програмного забезпечення

004.07 Характеристики пам'яті

004.08 Носії для введення, виведення, зберігання даних у пам'ятювальне середовище

Примітка: Тут класифікувати носії інформації як такі (запам'ятовувального середовища) як фізичної форми документів. Для навчальних матеріалів як теми документів див. 37.09

⇒ 031 Довідкові видання

⇒ 37.09 Організація навчання та...

(072) Допоміжні матеріали для навчання. Методичні посібники

⇒ 084 Образотворчі документи...

⇒ 086 Тривимірні документи...

(073) Навчальні програми. Навчальні плани

(075) Навчальні посібники. Шкільні підручники. Підручники для студентів

(076) Посібники для практичних занять та навчання

В тому числі: Лабораторні роботи. Практичні роботи. Посібники у вигляді текстів, укладені відповідно до навчальної програми

⇒ 031 Довідники. Посібники

⇒ 083 Технічні та нормативні...

(078) Інші навчальні посібники та матеріали

В тому числі: Навчальні набірні каси

(079) Документи, пов'язані зі змаганнями, контрольними роботами, іспитами тощо

В тому числі: Екзаменаційні документи. Дипломи. Ступені. Свідоцтва про кваліфікацію

НАЗАД ЗНАКИ ВИЗНАЧНИКИ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 АНОТАЦІЯ ІНСТРУКЦІЯ АПП ЕКСПОРТ ВІДПОВІДНІСТЬ ПЕРЕКЛ

Розгорнути все Згорнути все

ЗАГАЛЬНІ ВИЗНАЧНИКИ

- =... Загальні визначники мови. Таблиця 1c
- (0...) Загальні визначники форми документів. Таблиця 1d
  - (0.02/.08) Спеціальні визначники для позначення форми документів
    - (01) Бібліографії
    - (02) Книги загалом
    - (03) Довідкові видання
    - (04) Несерійні видання. Окремі невеликі видання
    - (05) Серійні видання. Періодика
    - (06) Видання товариств, асоціацій, організацій
    - (07) Посібники для викладання, навчання та практичної підготовки
    - (08) Збірки. Зібрання творів. Форми. Переліки. Образотворчі та графічні документи
    - (09) Видання в історичній формі. Правові та історичні джерела
  - (1/9) Загальні визначники місця. Таблиця 1e
  - (=...) Загальні визначники рас, етнічних груп та народів. Таблиця 1f
  - "..." Загальні визначники часу. Таблиця 1g
  - 0... загальні визначники основних характеристик. Таблиця 1k

Самостійна робота

Для будь-якого підручника, навчального посібника, методичних вказівок тощо за універсальною десятиковою класифікацією (УДК) визначити, до якого наукового напрямку належить дана література

(3-5 прикладів)